

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 44894

Nom: Nous Periodismes: Relats, Modalitats i Formats

Cicle: Màster Universitari Oficial

Crèdits ECTS: 6

Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2239 - M.U. en Nous Periodismes, Comunicació Política i Societat del Coneixement	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2239 - M.U. en Nous Periodismes, Comunicació Política i Societat del Coneixement	Nuevos periodismos: relatos, modalidades y formatos	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

PALAU SAMPIO MARIA DOLORES

RESUM

La matèria *Nuevos periodismos: relatos, modalidades y formatos* forma part del primer semestre del Màster oficial en *en Nuevos Periodismos, Comunicación política y Sociedad del Conocimiento*, concretament és l'última que tanca aquest semestre. Els seus continguts, per tant, contemplen els coneixements previs adquirits per l'alumnat en les matèries precedents i se situa com el primer bloc específic dedicat a nous periodismes, en concret als aspectes que tenen a veure amb el relat i presentació dels continguts, les diferents modalitats i formats.

s.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Aconseguir capacitat organitzativa i relacional per a integrar el treball i les capacitats personals en el treball col·lectiu desenvolupat en equip, fins i tot en entorns d'acompliment caracteritzats per la multidisciplinarietat.

Capacitat per a diferenciar i discutir conceptes que donen compte de les transformacions socials, comunicatives i culturals en les societats avançades en les últimes dècades, entre els quals destaquen els de societat de coneixement, societat xarxa, globalització/mundialització, societat de la informació, democràcia d'audiències, fragmentació d'audiències, ciberpolítica, comunitats en xarxa i uns altres similars que concerneixen de forma especial als àmbits informacional i comunicatiu.

Capacitat per a escometre l'anàlisi de grans masses de dades, d'enquestes d'opinió i/o de mesuraments de naturalesa comunicativa (com les d'audiència, etc.) en processos de naturalesa social, política i cultural.

Capacitat per a localitzar, elaborar i gestionar fonts informatives de tota naturalesa per a abordar l'acció informativa sobre assumptes socials rellevants, com la llibertat i la seguretat, la salut, la política, l'activitat cultural, l'acció comunicativa, etc., integrant en el procés a les tecnologies de la informació, la comunicació i l'organització (TICO).

Desenvolupar la capacitat d'adaptació a possibles limitacions organitzatives, temporals o de disponibilitat de recursos materials i/o personals en el camp de la comunicació intergrup i de masses.

Desenvolupar la sensibilitat pel treball realitzat amb rigor, compromís i èmfasi en correspondència amb els altres, a través del llenguatge inclusiu, no sexista i no discriminatori.

Desenvolupar respostes metodològiques fiables, innovadores i creatives, per a l'anàlisi i la intervenció sobre situacions comunicatives complexes.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autòdrida o autònoma.

Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Reconèixer i explicar les implicacions ètiques, deontològiques i responsabilitat social derivades dels resultats de la recerca i els seus efectes sobre la presa de decisions dels actors implicats.

Respectar i promocionar els drets fonamentals, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació per raons econòmiques o ètiques, per l'opció sexual o per les creences..

Respectar i promocionar els principis d'igualtat entre homes i dones, d'accessibilitat universal de les persones amb diversitat funcional, així com els valors democràtics, la cultura de la pau i de la sostenibilitat.

Ser capaç d'establir i delimitar en termes de fonts, de protocols d'elaboració, de deontologia professional i de responsabilitat pública, els perfils del periodisme rigorós i de qualitat elaborats en tot tipus d'àmbits, però especialment en aquells espais emergents de la realitat social contemporània.

Ser capaç de fer treballs d'ordre teòric en el camp específic de la comunicació i el periodisme.

Ser capaz de realizar trabajos prácticos, adaptados a entornos comunicacionales reales, con especificidad en los campos de la comunicación política y/o de las nuevas especializaciones periodísticas, aplicando los conocimientos, las capacidades y las habilidades adquiridas.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Periodisme de qualitat: investigació, explicació i narració

- Definició i característiques del periodisme de qualitat
- Propostes d'anàlisi i responsabilitat en el procés de producció i context informatiu.
- Amenaces a la qualitat en el context mediàtic actual.
- Responsabilitat i rendició de comptes a l'audiència
- Slow journalism i el retorn a l'essència del periodisme de qualitat
- Periodisme d'investigació
- Periodisme en profunditat: explicar la complexitat
- Periodisme narratiu: la importància del relat

2. Periodisme de dades: tècniques i aplicacions

- Introducció al periodisme de dades: Introducció a la disciplina fent un recorregut històric i mostrant els treballs més premiats i interessants dels últims anys. Claus i metodologia per a treballar amb dades.
- Formats, dades obertes i peticions d'informació. Un recorregut per les diferents legislacions (europea, nacional, CC. AA. i normes locals) en matèria de transparència. Portals de dades obertes i formats. Exercicis pràctics.
- Excel per a periodistes: Sessió teòric-pràctica d'introducció a Excel per a periodistes mitjançant exercicis de "entrevista amb les dades". Aprendre a enfrontar-se als reptes més habituals a l'hora de treballar amb dades.
- Visualització interactiva: Introducció teòrica-pràctica a la visualització de dades amb recursos, eines online com Datawrapper, RAWGraphs i Carto.

3. Verificació de la informació

- Verificació i contrast com a eina bàsica del periodisme
- Evolució i auge del fact-checking en àmbit internacional
- La desinformació en el context actual: immediatesa, xarxes socials i credibilitat
- Metodologies de treball en la verificació
- Models professionals: plataformes independents i projectes vinculats a mitjans
- De la verificació política a la científica i els continguts falsos difosos per xarxes socials
- Estudi de casos

4. Periodisme multimèdia i transmèdia

- Característiques del llenguatge digital, i la seua aplicació al periodisme. Hipertext, multimèdia, interactivitat, memòria.
- Linialitat i multilinalitat. L'usuari com a autor? Qüestions d'autoria i narració.
- Periodisme col·laboratiu. És possible el "periodisme ciutadà"?
- Del multimèdia al transmèdia. Definició i modalitats de la narrativa transmèdia i la seua aplicació al periodisme.
- Interactivitat i periodisme immersiu
- De la informació multimèdia al periodisme immersiu: principis teòrics i formats de la narrativa periodística digital
- Periodisme innovador en l'entorn multimèdia: característiques i elements diferenciadors
- Models de negoci fonamentats en la innovació
- Processos de transformació en el periodisme especialitzat en temàtiques i en territoris: qui marca les tendències?
- Estudi de casos de periodisme especialitzat en: política, social-drets humans, esports, verificació i control

5. Podcast

- Orígens i evolució
- Característiques i temàtiques

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	37,50
Total hores	37,50

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	12,40
Elaboració de treballs individuals o en grup	50,00
Estudi i treball autònom	50,00
Preparació de classes	18,80
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	18,80
Total hores	150,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent combina diverses modalitats, que inclouen:

- Lliçons magistrals, destinades a presentar els conceptes i plantejar les línies fonamentals dels continguts de la matèria.

-Assistència i participació en tallers: amb un caràcter teòric-pràctic, aquestes sessions estan destinades a aplicar en l'aula part dels coneixements teòrics adquirits en la cerca de dades i resolució de problemes, tant a nivell individual com en grups per tal de desenvolupar les habilitats de treball cooperatiu.

AVALUACIÓ

L'assignatura s'avaluarà a través de les següents proves, amb la ponderació que s'indica sobre la nota global del mòdul:

1. - L'examen tipus test d'una part dels continguts del mòdul (60%).
2. - La participació en el taller de periodisme de dades, a través de la realització de pràctiques individuals o en grup (20%).
3. - La realització d'un treball de l'assignatura, amb un caràcter analític, que permeta tractar en profunditat algun/s continguts de l'assignatura, a partir de l'anàlisi aplicada de les pràctiques periodístiques i de la reflexió assagística (20%).

Segona convocatòria: les notes es guardaran de primera a segona convocatòria (no d'un curs a un altre), de manera que només farà falta recuperar els elements suspesos en primera convocatòria.

ATENCIÓ:

1. És necessari assistir al 80% de les classes per a poder ser avaluat de la participació en classe

2. Els treballs, exàmens o qualsevol altra activitat que l'alumnat elabori per a la seva avaluació docent hauran de ser originals, sense plagi ni ús indegut de la intel·ligència artificial. La detecció de plagi, com falta greu, donarà lloc a la suspensió immediata de la respectiva convocatòria del curs. També es considerarà falta greu, i per tant donarà lloc a la suspensió immediata de la convocatòria, la còpia o facilitar la còpia de treballs entre alumnes de la titulació; accedir irregularment o apropiarse anticipadament del contingut d'una prova o examen; facilitar o procurar l'apropiació, alteració o destrucció del contingut o dels resultats d'una activitat avaluable i la suplantació de la personalitat en exàmens.

BIBLIOGRAFIA

- BULL, A. (2015). *Multimedia journalism*. London: Routledge. GRAY, J.; CHAMBERS, L. & BOUNEGRU, L. (2012). *The Data Journalism Handbook*. London: O'Reilly Media RENÓ, D. et al (2017). *Periodismo transmedial*. Barcelona: UOC. NAFRÍA, I. (2018). *La reinención de The New York Times*. Austin: Knight Center for Journalism in the Americas. En: <https://knightcenter.utexas.edu/books/LareinencióndeTheNewYorkTimes-IsmaelNafr%C3%ADa.pdf>
- Bogost, I. Ferrari, S., & Schweizer, B. (2010). *Newsgames. Journalism at play*. Cambridge: The MIT Press. Bradshaw, P. *Finding Stories in Spreadsheets*. <https://leanpub.com/spreadsheetsstories> Bradshaw, P. *Scraping for Journalists*. <https://leanpub.com/scrapingforjournalists> Gómez Mompert, J. L., Gutiérrez Lozano, J. F., & Palau-Sampio, D. (2013). *La calidad periodística. Teorías, investigaciones y sugerencias profesionales*. Barcelona, Castellón y Valencia: UAB/UJI/UPF/UV. Graves, L. (2016). *Deciding Whats True: The Rise of Political Fact-Checking in American Journalism*. NY: Columbia University Press Graves, L. (2018). *FACTSHEET: Understanding the Promise and Limits of Automated Fact-Checking*. Tech. Rep.). Reuters Institute for the Study of Journalism, University of Oxford Lacy, S., & Rosenstiel, T. (2015). *Defining and measuring quality journalism*. New Brunswick, Rutgers. Rodríguez, M. (2017). *Manual del periodismo transmedia*. TD. Córdoba (Argentina). Universidad de Córdoba Rost, A. et al. (eds.) (2016). *Periodismo transmedia. La narración distribuida de la noticia*. Argentina: Universidad de Comahue Salaverría, R. (2014). *Multimedialidade: informar para cinco sentidos*. En: J. Canavilhas (org.) *Webjornalismo: 7 características que marcam a diferença* pp. 25-52). Covilhã, Portugal: Livros LabCom Wilke, Claus O. (2019). *Fundamentals of Data Visualization: A Primer on Making Informative and Compelling Figures*. London: O'Reilly Media.